

Azərbaycanda milli ənənələr və bayramlar içərisində Novruz bayramının yeri

Bu gün Azərbaycanda Novruz bayramı, rəsmi olaraq, hər il martın 21-də keçirilir və həmin gün iş günü hesab olunmur. Novruzun birinci günü yuxudan erkən durub çayda və ya bulaq başında yuyunmaq lazımdır. Su təmizlik və yenilik rəmzidir. Novruz bayramını "milli bayram" və "xalq bayramı" kimi qiymətləndirən Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Novruz bizim ən qədim milli bayramımızdır. O, xalq bayramıdır. Novruz bayramı insanları, xalqımızı həmişə sevindirir, ən çətin anlarda, ən ağır günlərdə də onlarda xoş və nikbin əhvali-ruhiyyə yaradır. Ona görə də, bayram hər bir azərbaycanlı üçün əziz bayramdır. Bu, eyni zamanda, hər bir şəxsin qəlbinin bayramıdır, hər bir ailənin bayramıdır. Novruz bayramı həmişə xalqımızı birləşdirən, bir yerə yığan, insanları bir-birilə birləşdirən bayram olubdur. Ona görə də, insanlar bu bayramı sevirler."

Novruz bayramı insanlarda həmişə xoş əhvali-ruhiyyə yaradır, milli ruhu yüksəldir, vətənpərvərlik hissiyyatlarını daha da möhkəmləndirir və hər bir insanı vətəninə, millətinə, ölkəsinə, doğma dövlətinə daha da sadıq olmağa dəvət edir. Novruz təbiətin oyanması, saf duyğuların, ulvi niyyətlərin, xoş arzuların çin olduğu gündür. Novruz bayramı bizim xalqımızın qədim milli bayramıdır. Novruz bayramı hər bir azərbaycanlının qəlbinin bayramıdır, hər bir insanın, ailənin bayramıdır, bizim müstəqil Azərbaycan torpağının, Azərbaycan Respublikasının bayramıdır. Novruz dostluq, mehribanlıq, mədəniyyət, məneviyyət bayramıdır, xalqımızın qəhrəmanlığını, rəşadətini, şücaətini nümayiş etdirən bayramdır. Novruz bayramı bizim xalqımızı bir-birilə həmişə daha da sıx birləşdirib, insanlarımız arasında dostluq, mehribanlıq əlaqələri yaradıb, insanları bir-birinə dost edibdir. Novruz bayramı bu gün müstəqil Azərbaycanın həyatında gedən ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi proseslər dövründə xalqımızı həmrəy edən, birləşdirən, yetkin edən bayramdır."

Novruz bayramında hamı bir-birini qonaq dəvət edir və şirniyəyə qonaq edir. Novruzda şirin yemək yeyilməlidir, ya bal, o da olmasa, qənd yemək lazımdır. Sonra "şər ruhlardan" xilas olmağın rəmzi olan ətirli tüstü iyləmək lazımdır. Bayram günü xüsusi gündür. Simvolun üstündə "s" hərflə başlayan yeddi yemək növü olmalıdır:

1. Süd;
2. Sirke;
3. Səməni;
4. Səbz;
5. Südlüaş və s.

Bundan başqa stolun üstündə güzgü, şam və boyadılmış yumurta qoyulur. Bütün qoyulanların rəmzi mənası olur:

- şam - insanları şər ruhlardan qoruyan odun rəmzidir.

- yumurta və güzgü köhnə ilin başa çatması, yeni ilin gəlməsinin rəmzidir.

Novruz bayramı azərbaycanlıların ən qədim və ən gözəl bayramlarından biridir. Novruz bayra-

mına böyük əhəmiyyət verən Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Novruz bayramı bizim bütün bayramlarımızdan əzizdir. Novruz bayramı heç bir tarixi hadisə, yaxud heç bir şəxsiyyətin adı ilə, onun fəaliyyətilə bağlı deyildir. Bu bayram təbiətin qanunları ilə, kainatın qanunları ilə əlaqədar olan bir bayramdır. Gündüz ilə gecənin bərabərliyi günü - baharın ilk günü Novruz bayramıdır. Bunlara görə Novruz bayramı bir çox başqa bayramlardan fərqlənir və bu, bizim, məhz Azərbaycan xalqının bayramıdır. Qədim zamanlardan bəri və bu gün də bu bayramı ən çox sevən, ən uca tutan Azərbaycan xalqıdır. Novruz bayramının o qədər dərin kökləri var, Azərbaycan xalqının, milləti-

Novruzun hər dəfə keçirilməsi müstəqillik və dövlətçilik prinsiplərimizin tənənəsinə olan inamı daha da artırır. Novruz bayramı olmaqla yanaşı, həm də Azərbaycanın müstəqillik və dövlətçilik rəmzidir. Əsrlər boyu Novruz Azərbaycan xalqı üçün barış və saf niyyətlər bayramı olmuşdur. Novruz bayramı hər bir azərbaycanlı üçün əziz bir bayramdır. Bu, hər bir insanın, hər bir vətəndaşın bayramıdır, ulu babalarımızdan, əsrlərdən-əslərə keçib gəlmiş, əziz bayramdır. Bu bayram həm də adi insan bayramıdır. Bu bayramı başqa bayramlardan fərqləndirən cəhət bundan ibarətdir".

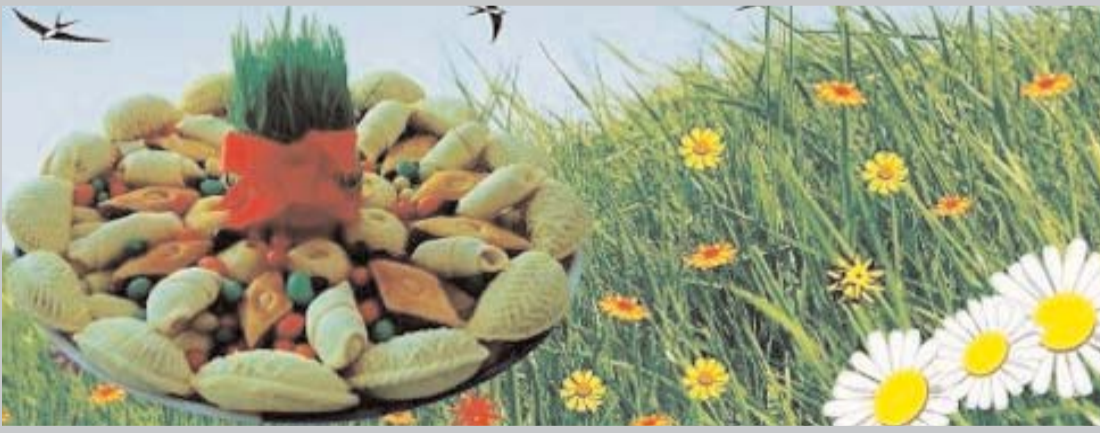
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev "Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik"ində demişdir: "Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlar!

Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edir, hər birinizə xoş arzularımı yetirirəm.

Novruz xalqımız tərəfindən qədim zamanlardan həmişə barışq, dostluq, səmimiyyət, təmizlik və yeniləşmə əhvali-ruhiyyəsi yaradan Bahar bayramı kimi qeyd olunub. Novruz təbiətin oyanışı ilə ürəklərdə saf niyyətlərin, xoş arzuların yarandığı bir bayram, insanla təbiətin bütövləşməsinin, harmoniyasının təcəssümü hesab olunur.

Novruz xalqımız tərəfindən qədim zamanlardan həmişə barışq, dostluq, səmimiyyət, təmizlik və yeniləşmə əhvali-ruhiyyəsi yaradan Bahar bayramı kimi qeyd olunub. Novruz təbiətin oyanışı ilə ürəklərdə saf niyyətlərin, xoş arzuların yarandığı bir bayram, insanla təbiətin bütövləşməsinin, harmoniyasının təcəssümü hesab olunur.

mizin qəlbində o qədər yerləşib ki, heç bir qüvvə, heç bir hakimiyyət, heç bir siyasi sistem bu bayramı Azərbaycan xalqının əlindən ala bilməyibdir. Zəngin müsəlman sivilizasiyasının nailiyyətləri bir sıra hallarda Azərbaycan alimlərinin, fikir adamlarının səyi nəticəsində, Qərbin və bütün insanlığın mənəvi sərvətinə çevrilmişdir.

harmoniyasının təcəssümü hesab olunur. Əsrlərin sınağından çıxmış mənəvi dəyərlərimizi, adət-ənənələrimizi özündə yaşadan Novruz insanlar arasında birliyin və mehribanlığın möhkəmləndirilməsi, onların bir-birinə mərhəmət və diqqət göstərməsi kimi sağlam bir təməl yaratmışdır. Azərbayca-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVD F

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

nın müstəqillik əldə etməsindən sonra Novruz bayramı dövlət səviyyəsində qeyd olunmağa başladı ki, bu da tarixi köklərə qayıdışın, milli-mənəvi dəyərlərə qayığının güclənməsini şərtləndirdi.

öz ev-əşiyində, ocağı başında qeyd etməsi xalqımızın gözəl adətlərindəndir. Təəssüflər olsun ki, torpaqlarından didərgin salınmış, qaçqın və məcburi köçkünə çevrilmiş həmvətənlərimiz bayramı bu il də öz doğma yurdlarında qarşılaya bilmirlər. Əminəm ki, ata-baba ocağından didərgin düşmüş soydaşlarımızın bu bayramı öz doğma torpaqlarında qeyd edəcəyi gün uzaqda deyildir. Mən bayram münasibətilə qaçqın və məcburi köçkünləri, Azərbaycanın müstəqilliyi və ərəzi bütövlüyü uğrunda öz sağlamlığını itirmiş və əlil olmuş insanları, şəhid ailələrini, habelə, sərhədlərimizin keşiyində duran, ölkəmizin müdafiəsini təmin edən əsgər və zabıtləri təbrik edir, onlara ən xoş arzularımı çatdırıram.

Novruz həm də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların milli birlik bayramıdır. Ölkə hüdudlarından kənarında yaşayan bütün azərbaycanlılar bu bayramı böyük sevinc və qürurla qeyd edirlər. Novruz şənliklərində yaranan xoş ünsiyyət onları həm bir-biri ilə, həm də doğma Azərbaycanla daha sıx bağlayır, hər bir soydaşımızda milli mənlilik şüurunu, azərbaycançılıq hisslərini və duyğularını gücləndirir. Bu bayram şənlikləri azərbaycanlıları Vətənə, ata-baba yurdları Azərbaycana, milli köklərə daha sıx bağlayır. Bu əziz bayram günündə hər bir azərbaycanlıya, hər bir ölkə vətəndaşına, onların ailələrinə bir daha səadət, firavanlıq, cənağılığı arzu edirəm və uğurlar diləyirəm".

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Xüsusi qeyd etməyə dəyər ki, Bahar bayramı kimi Novruz təkə Azərbaycan deyil, dünyanın bir çox ölkələrində böyük tənənə ilə qeyd olunur. Bu bayrama hər yerdə yenilik, nikbinlik, arzuların həyata keçməsi və həmrəylik vasitəsi kimi baxırlar.

Novruz bayramını hər kəsin